

Klaudia žije
v nórskom
kráľovstve...

str. 7

Zažili sme ružový
pochoď aj svetový
deň dojčenia...

str. 9

Čo nového
extraligisti?...

str. 12

Spišský

PATRIOT

NOVINY PRE NOVOVEŠŤANOV TELOM AJ DUŠOU

I september 2017

RAŠŤO JAVORSKÝ PREČO IDEM KANDIDOVAŤ

V súkromí je podnikateľom a šťastným otcom i manželom. Už jeho otec, František Javorský, mu vstúpil, že je povinnosťou ľudí nerobiť len pre seba a svojich najbližších, ale snažiť sa pomáhať aj ostatným. Byť aktívnou súčasťou verejného života. A tak si jeho syn Rašto pribalil k povinnostiam aj vedenie basketbalového klubu v Spišskej Novej Vsi, ale hlavne poslancovanie v našom mestskom zastupiteľstve i v zastupiteľstve Košického samosprávneho kraja.

pokračovanie na str. 2

editoriál

Nemusíte byť ani športovým fanúšikom, aby ste postrehli správu o prestupe futbalistu Neymara z Barcelony do Paríža. Túto zmenu ocenili na 222 miliónov eur. A k tomu pribudnú ešte ďalšie desiatky (možno aj stovky) miliónov eur za rôzne bonusy. Takúto cenu má dnes šikovný človek. Manažéri a finanční analytici to majú vopred spočítané. Tie peniaze sa im vrátia. Aj tak si myslím, že táto udalosť je ďalším dôkazom toho, že súčasný svet nie je normálny a už vôbec nie morálny. Pastieri tiav, ktorí raz narazili na ropu a lacné kamienky zviazané špagátom vymenili sa drahokamy a zlato, prinášajú do Európy svoj pohľad na svet. Z môjho pohľadu nemravný skazený a povrchný. Jedinou hodnotou v ňom je bohatstvo. Materiálne bohatstvo. Problémom ľudstva je v posledných desaťročiach stret civilizácií. Východnej a Západnej. To, čo pred stáročiami stálo na začiatku križiackych výprav sa dnes deje v opačnom garde a, samozrejme, iným spôsobom. A preto sa deje veľa vecí, ktoré sa nám nepáčia a ťažko ich dokážeme pochopiť.

Tak ako ja nedokážem pochopiť peniaze zaplatené za to, že si futbalista prezlečie dres. V čase a svete, na ktorom denne zomierajú tisíce detí od hladu, kde milióny ľudí nemajú kde spať a stovky miliónov ľudí, rovnako ako ja, pracujú za priemernú, až podpriemernú mzdu. Dal som si tú prácu a zrátal, že 222 miliónov by som si svojou poctivou prácou zarobil za približne 20 tisíc rokov. A tak dlho pracovať nemienim, aj keď vláda aktívne zvyšuje vek odchodu do dôchodku. Na druhej strane by som ani také milióny nechcel. Sú to virtuálne peniaze, za ktoré zase prestúpi nejaký iný futbalista z jedného mesta do druhého. Sumy sa zvyšujú a ako laický ekonóm začínam mať strach, či takéto otáčanie nereálnych finančných čiastok nie je na začiatku nejakej ďalšej krízy. A na tú potom doplatíme my, obyčajní ľudia.

Rozdiely medzi bohatými a chudobnými sa, nielen na Slovensku, zväčšujú. I napriek neustálym uisteniam politikov, že robia všetko pre to, aby sa zmenšovali. S kým sa priatelia ministri, prezidenti, či premiéri? S bankármi, veľkopodnikateľmi, úspešnými celebritami. Žijú v inom svete ako my. Ten náš navštívia raz za 4 roky, v časoch keď sa blížila voľba. Potrebujú naše hlasy, aby mohli žiť svoj život v bavlnke i naďalej. A potom ich ani nešokuje, že cena za prestup športovca je 222 miliónov eur.

-le-

Rasťo Javorský - Prečo idem kandidovať ...

dokončenie zo str. 1

Práve tam mu čoskoro skončí jeho prvé funkčné obdobie. Rád by naň nadviazal, o skúsenosti bohatší aj po voľbách 4. novembra. Dôvody, prečo sa rozhodol kandidovať zhrnul do niekoľkých bodov: „V prvom rade to cítim ako možnosť reálne pomôcť regiónu, v ktorom som sa narodil, vyrástol, založil si rodinu a vytvoril množstvo priateľstiev. Myslím si, že dobre poznám jeho obyvateľov a ich potreby. Stretávam sa s nimi pravidelne a rád a nielen pri formálnych príležitostiach. Mnohým sme už s kolegami dokázali pomôcť a z vlastných skúseností viem, že v tom môžeme pokračovať i naďalej. Určite je veľa vecí, ktoré sa zatiaľ nepodarili. Tie ale beriem ako výzvu. Nepatrím k tým, ktorí sa vzdávajú po prvom neúspechu, alebo sa skrýva za alibistické vyjadrenia, že sa to nedá. Nie som ani naivný typ služobníka, ktorý sa chce pred voľbami

hrať na kúzelníka a nasľubuje možné i nemožné. Takýto politici mi prekážajú rovnako ako každému inému. Ja si chcem za svojim slovom stáť, tak ako ma to naučili moji rodičia.“

Aj keď sa už v politike pohybuje viac ako 15 rokov, dáva si záležať na tom, aby sa jeho meno nikdy a nijakým spôsobom nespájalo ani s tieňom pochybností o korupcii, škandáloch, či inom nečestnom konaní. Nemieni robiť politické obchody, ani sa v politike niekomu zaväzovať. Vysvetľuje: „Ako poslanec som zástupca ľudí, ktorí ma zvolili. Čo hovorím, ako konám, to všetko robím aj v ich mene. A hazardovať s tým mi nedovoľí ešte ani rozum. Aj keď sme svedkami takéhoto správania u niektorých politikov a všetko sa im prepáči, ja po takej ceste ísť nemienim.“

Rasťo Javorský bude kandidovať za pravicovú koalíciu OĽaNO, SaS,

KDH - reálna alternatíva vládnutia. Ako poslanec chce zúročiť nadobudnuté skúsenosti. „Štyri roky práce v KSK ma naučilo spolupracovať aj s poslancami z iných politických strán- Myslím že už viem ako dosiahnuť „úspech“. Niekoľkokrát som to dokázal aj počas terajšieho funkčného obdobia a pomohol som ľuďom, či inštitúciám.“ Samozrejme v oblastiach, do ktorých siahajú kompetencie samosprávneho kraja. A preto hovorí na záver 4 krát ÁNO. „Áno, chcem, aby okres Spišská Nová Ves bola jedným z významných turistických centier Košického kraja či Slovenska. Áno chcem aby naše deti neodchádzali na stredné školy do iných okresov a krajoch lebo nevedia nájsť pre seba zaujímavý študijný odbor doma. Áno chcem aby sme opravovali pamätihodnosti na Spiši aby rástla hrdosť nás Spišiakov na svoj rodný kraj. A áno chcem aj aby sme mohli jazdiť po dobrých cestách.“ -le-

šuška

Nie je to až taká stará história, keď sa náš zimný štadión otriasal skandovaním preplneného hľadiska. Zábava pre tisíce ľudí patrila ku koloritu Spišskej Novej Vsi. Tak ako nedeľné omše v kostoloch. Do opravy zimáku putovali ťažké milióny eur, aby sa z neho stal dôstojný stánok pre extraligu aj medzinárodné zápasy. Vyrástlo na ňom mnoho hokejových hviezd, niektoré z nich žiaria dodnes. A my Novovešťania sa nimi radi pochlívime. Na rekonštrukciách štadióna, či výmenách sedadiel sa už ale zarobiť nedá. Veľké peniaze nám už na to nikto nedá. Asi vďaka tomu ocitol aj záujem kompetentných o podporu hokeja v našom meste. A to sa pred dva a pol rokmi stal poslancom nášho Mestského zastupiteľstva aj vynikajúci hokejista a vzápätí po zvolení za poslanca Smeru SD aj prezident hokejového klubu. Robil som si nádeje, že ho naštartuje, trebárs aj s politic-

kou podporou, na cestu nahor. Prešli 2 roky, je dávno po voľbách, hokejista-prezident abdikoval a z kuloárov mestského úradu prichádza šuška, že do A mužstva sa neoplatí investovať. O pár dní neskôr sa dozvedáme, že hrdá Spišská Nová Ves bude hokejovým Běčkom Popradu. Pre verných športových fanúšikov je to ako pľuvanec do tváre. Jed-

na éra hokeja sa v našom meste asi končí. Prichádza ďalšia, smutnejšia a trápnejšia. Aj tá sa raz, podobne ako politická kariéra kompetentných, raz musí skončiť. Snáď potom sa budú stavať lacnejšie cyklochodníky, prestane sa mrhať peniazmi na avantúry s verejným osvetlením, a niečo sa zvýši pre športovcov, nielen hokejistov. -le-

Foto: FB HK Spišská Nová Ves

STANISLAV VOSPÁLEK SPRÁVNÝ MUŽ NA SPRÁVNOM MIESTE

Stal sa šéfom regionálnych kancelárií Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity. Jednoducho povedané - v teréne má realizovať programy, ktoré by mali zmeniť život Rómov k lepšiemu. Zároveň ale hľadať riešenia a pomáhať pri príprave zákonov. Stano Vospálek vie, kde spoločnosť „najviac tlačí topánka!

Hovorí: „Predovšetkým je to oblasť bývania, vzdelania, zamestnania a zdravia. Ku každej z týchto tém sa vytvorili pracovné skupiny takzvané „jednotky“ zložené z odborníkov a ľudí so skúsenosťami z tejto práce.“ A práce majú vyše hlavy. Najmä so spustením projektu Take away, ktorý má zabezpečiť komplexnú pomoc pre 150 miest a obcí na celom Slovensku. Prvé kroky sa už robia. „Bol spustený národný projekt Terénnej sociálnej práce a terénnej práce, komunitných centier. Prácu dostávajú ľudia, ktorí budú pôsobiť v samotných mestách a obciach, ako zamestnanci jednotlivých samospráv v daných oblastiach. a pevne verím, že do konca mesiaca október bude spustená táto práca vo väčšine obciach a mestách z balíka Take Away.“ vysvetľuje ambiciózny a aktívny šéf regionálnych kancelárií. Zároveň menuje ďalšie úspešné kroky: „Novospustený projekt občianskych hliadok, vytvorenie Fondu pre oblasť kultúry a navýšenie pre rómsku komunitu o milión €. Zároveň sa podarilo spustiť niekoľko výziev z Ministerstva vnútra SR na prístup k pitnej vode pre marginalizované rómske komunity, na výstavbu a rekonštrukciu komunitných centier, na výstavbu a rekonštrukciu materských škôlok.“ A do konca roka by sa mali uvoľniť peniaze aj na infraštruktúru a na výstavbu nájomných bytov a domov.

Stano Vospálek pozná život Rómov. Po nástupe do novej funkcie si ju eleporiadne zmapoval, najmä na východnom Slovensku. „Musím povedať, že situácia v tejto téme je naozaj vážna. Škoda, že si veľa ľudí z nás neuvedomuje, že životná úroveň sociálne odkázaných ľudí má priamy vplyv na život v spoločnosti všeobecne.“ A je úlohou kancelárií, ktoré vedie, robiť všetko preto, aby sa životná úroveň rómskych komunit zvyšovala. V prvom rade zaviedol do práce systém, poriadok, pravidelné porady, kontroly už realizovaných projektov.

„Mojou misiou na úrade je zvýšiť kredit regionálnych kancelárií tak, aby ich prirodzení partneri - obce, mestá a neziskové organizácie neobchádzali. Musíme si uvedomiť, že veci môžeme meniť len spolupracou a to so všetkým zainteresovanými stranami. Regionálne kancelárie by mali pracovať naozaj v regiónoch a pre regióny.“

Okrem tejto práce je Stano Vospálek aj úspešným regionálnym politikom. Pracuje ako poslanec Košického samosprávneho kraja. „Pracujem aktívne v štyroch komisiách - cirkevnej a pre spoločenské otázky, dopravnej, sociálnej a zamestnávateľskej komisii na ÚPSVR v Spišskej Novej Vsi. Dôležitá je pre mňa spolupráca s ostatnými poslancami, hlavne za náš spišskonovoveský okres. Znovu tu platí pravidlo, že spolu dokážeme viac“. Párkrát sa to už podarilo. „V Komisii zamestnávateľskej sa nám podarilo za obdobie štyroch rokov rozdeliť niekoľko desiatok miliónov €, ktoré išli priamo pre našich podnikateľov. V Komisii dopravnej sú v rámci našej aktivity pripravené kruhové objazdy v obci Smižany. Bol som jeden z prvých, ktorý dal podnet, aby bol osvetlený dočasne most Ružín. Inicioval som stretnutie s vedením Nemocnice v Spišskej Novej Vsi na zvýšenie časového limitu rampy na parkovisku pri nemocnici z 15 minút na 30 minút.“ Práve kvôli tomu si volíme poslancov do samosprávnych krajov. Oni nás zastupujú pri stole, pri ktorom sa práve rozhoduje. Komu dáme mandát, aby si tam sadol rozhodneme my, obyvatelia miest a obcí.

„...veľa ľudí z nás si neuvedomuje, že životná úroveň sociálne odkázaných ľudí má priamy vplyv na život v spoločnosti všeobecne.“

Na vrchole Skaliska

netradičné turistiky so súťažou: DO VOLOVSKÝCH VRCHOV

Iste mi dáte za pravdu, že u nás na Spiši, v tejto romanticky zvlnenej krajine, je množstvo krásnych výhľadov do dolín na krajinu i do vrchov na horizonte. A každý z nás má svoje zaľúbené výhľady, veď len v Slovenskom raji sa dá ulahodiť oči i duši, napríklad na Sovej skale, na Matke božej, na Havranej skale, na Tomašovskom výhlade, na Čertovej sihoti, na Gačovskej skale, a boh i turisti vedia, kde ešte všade inde.

Väčšina z týchto miest ale ponúka výhľady len v istom smere a obvykle máte za chrbtom les, cez ktorý ste na svoju vyvolenú vyhlídku vystúpili. Je ale aj jedno miesto, ktoré sa často opisuje v turistických publikáciách, ako najkrajšie výhľadové miesto na Spiši. Nachádza sa vo Voloľských vrchoch a hoc nie je najvyšším bodom tohto pohoria (lebo ho o meter 30 metrov prevyšuje Zlatý stôl), je určite najlepším výhľadom do širokého okolia. Už aj preto, lebo z neho pozeráte do dvoch slovenských regiónov - Spiša i Gemera a výhľad je z neho naozaj panoramatický, takže sa pri pozeraní dookola otočíte o 360 stupňov.

Toto miesto sa nazýva SKALISKO, leží v nadmorskej výške 1293 metrov nad morom a my sme sa na neho vydali, tentokrát z HENCLOVEJ.

Trasu si rozdelíme na dve časti, prvá bude cykloturistická, druhá klasická pešia turistika.

Presun bicyklami do Henclovej si musíte zabezpečiť autom, lebo spojenie do tejto rázovitej spišskej obce je autobusom (cez Nálepko-vo), zanedbatejšia turisti si to môžu cez Gretľu strhnúť bicyklami už zo Spišskej. V Henclovej na námestíčku sa vydávame skoro ráno po zelenej turistickej značke doprava (vľavo je dru-

Z Volovca na Spiš.

há časť dedinky Tichá Voda). Cesta je tu asfaltová, vedie mierne do kopca a za romantickými domčekmi v dedine sa skrúca mierne doľava a dlhou dolinou okolo riečky Henclová vás dovedie cez viacero skládok dreva až na miesto, kde vám les zahatá cestu, svah sa stane strmším a hlavne sa cesta zmení na lesnú, so štrkovým podkladom.

Tu bicykle uzamkneme, ukryjeme v lese a pokračujeme pešo po serpentínach okolo statných bučín prudšie hore až k odkrytým partiám krajiny s viacerými lúčnymi porastami, kde na horizonte sa nám už objaví hrebeň Voloľských vrchov s kopcom Kečka na obzore vľavo. Lesy sú aj tu, ako už skoro všade na Spiši, poničené suchom, vetrami a nenásytným lykožrútom a

Skalisko od Volovca.

ak sa otvárajú mnohé pohľady do krajiny, ale naozaj nie sú veselé. Ešte, že ku koncu výstupu do sedla je les zdravší a tak cez hustejšie smrečiny (ktoré by za vlhkejšieho počasia určite pod sebou skrývali aj celý arzenál húb) vystupujeme do SEDLA VOLOVEC, kde už vidno na gemerskú stranu a kde sa napájame na červenú turistickú značku, čo je neklamný znak, že ďalej pôjdeme po E 8, ceste Hrdinov SNP, doľava, východným smerom.

Chvíľu je výstup po kamenistej ceste strmý, potom sa zvolní, zatáča doprava, chvíľu je cesta zasa lemovaná pahýľmi vyschnutých stromov, ale potom, akoby šibnutím čarovného prútika, vyjdeme na krásne šľavnaté lúky, kde nám spoločníkov robia trsy tráv, ale hlavne kober-

ce čučoriedok a brusníc a osviežujúci vetrik. To už prechádzame po hrebeni VOLOVCA a pred nami na juhovýchodnom horizonte sa črtá akési skalné bralo, čo vystupuje nad terénom a svieti do diaľky, ako ten správny, cieľový maják našej cesty.

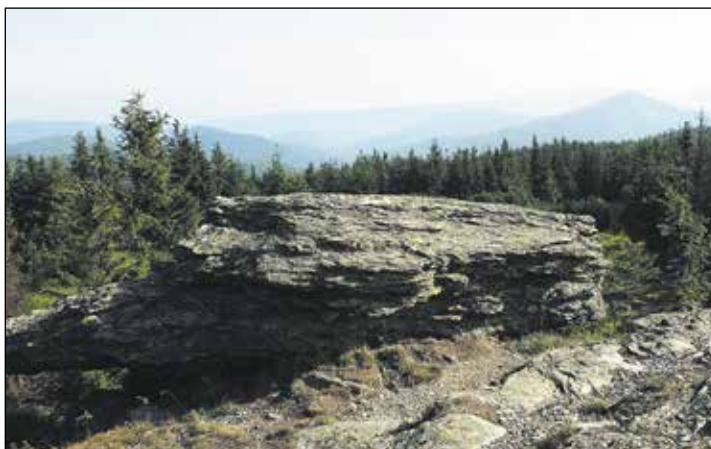
Zhruba za 10 minút prechodu po mäkkom koberci vysokohorskej lúky stojíme pod koncom našej dnešnej turistiky, príhodne nazvanom SKALISKO. Trocha výstupu po skalných platniach a pred nami sa otvorí jeden úžasný výhľad na všetky svetové strany a do ďaleka. Pôžitok nám kazí akurát udusaný teplý vzduch, takže opar obmedzuje výhľad za horizonty, ale v horúcich letných dňoch sa tomuto prírodnému úkazu jednoducho nedá vyhnúť. A tak som si povedal, že vystúpiť tu na jeseň, keď sa vzduch po ranných hmľách vymrazi a vyčistí, musí byť ešte okúzľujúcejší. Na juh vidno Rožňavu i Betliar, na západe sa dvíha k nebu odlesnená Balochova hoľa, na sever je vidno celý pás Volovca s viacerými hrebeňmi a pohľad na východ je naozaj do ďaleka, cez Zlatý stôl, Ramzovú a Hekarovú až k vrchom, ktoré sa potom sklňajú na druhú stranu ku Smolníku.

My sme zvolili cestu naspäť po rovnakej trase, pre zdatnejších turistov sa dá ale zostúpiť do doliny Hnilca buď pokračovaním po červenej, v sedle Krivé odbočkou doľava po modrej cez Zlatý stôl až do Starej vody, alebo vrátiť sa po červenej cez sedlo Súľová a v sedle Smrečinky cez Babinú zostúpiť do Hnilca. To sú však už, hlavne časovo, ťažšie turistiky. Nám trval výstup na Skalisko zhruba 2 hodiny a aj prevýšenie (cca 600 metrov) sme si veľmi nevšimli, lebo metre na úvod naberalé postupne a tak len ten polhodinový výstup do sedla dá trochu zabráť nohám (netrénovaným).

Skalisko rozhodne odporúčam, lebo okrem výhľadov sa tu dá na lúkach aj posilniť s našimi spišskými „borofkami“ alebo nazbierať „brusinky“ na konzumáciu počas dlhých zimných večerov a diaľkovi turisti môžu z tohto miesta po žltej značke zostúpiť najprv k chate Pod Volovcom, tu si vrúbať pivo, dve a potom sa „zgúľať“ až dole na Gemer do Betliara. Lebo aj turistika po historických pamiatkach je zaujímavá a poučná. Michal Buza st.

Z Volovca na Gemer.

Zo Skaliska na východ.

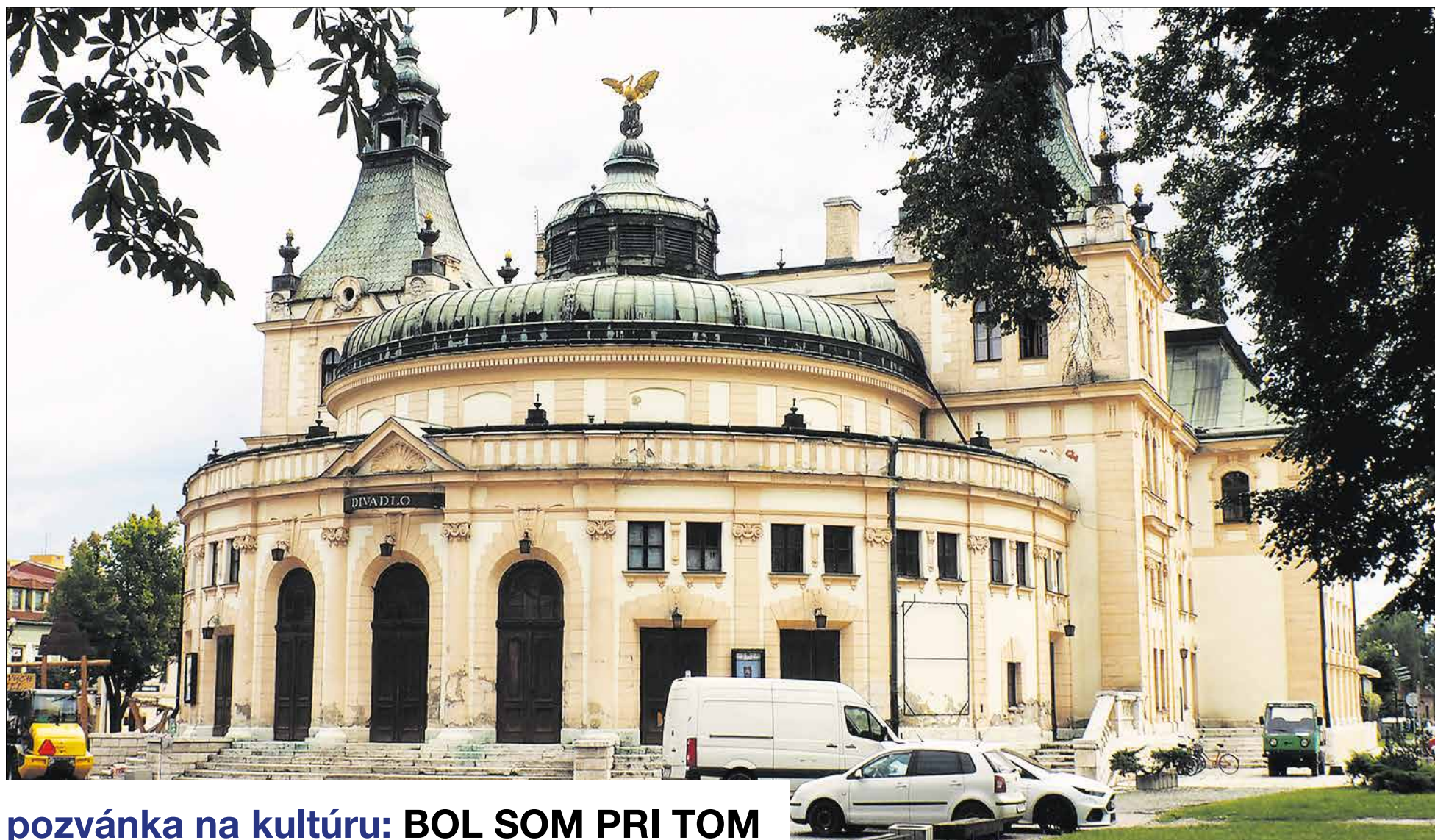
SÚŤAŽNÁ OTÁZKA:

Ako sa volá sedlo, na diaľkovej červenej turistickej značke, na východ od Skaliska, ktorým prechádza cesta 549 zo Smolníka do Rožňavy?

Odpovede posielajte na náš redakčný e-mail:

spisskypatriot@gmail.com,

alebo na facebook Spišský Patriot.

pozvánka na kultúru: BOL SOM PRI TOM

Ak sa ponorím pod hladinu mojich spomienok a na chvíľu zadržím dych (aby som sa v nich nakoniec neutopil), vynorí sa mi v zadných šuplíkoch mozgu obraz malého chlapca, ktorý sa pred Redutou, pod ochrannými krídlami divadelnej labute, nakláňa nad starú fontánu, zatiaľ, čo jeho mama zaberá v robote, ako prevádzková tajomníčka vtedajšieho Krajského divadla. Lebo divadlo je v našom meste prítomné už od nepamäti a patrí do koloritu Spišskej Novej Vsi presne tak, ako secesná budova Reduty na východnom konci námestia.

A tak som rád, že SOM BOL PRI TOM, keď tu Mišurovci, Gažovci, Trónovci, ale aj Viki Weiser, ktorého dodnes stretávam na korze, (lebo už doďaleka svieti so svojou bielou bradou) hrávali Čaj u pána senátora, Salemské bosorky, či Jožka Púčika. Už je to tak. Herci prichádzajú, na istý okamžik obsadia svoje vysnívané miesta v šatniach a pred vyleštenými zrkadlami po nich ostáva vôňa šminiek a vyšúchané rukávy kostýmov, ale hlavne duch rolí, ktorý sa pri každom novom predstavení prechádza spolu s nimi, ako tieň medzi kulisami na doskách, ktoré znamenajú svet.

Rád, a vždy s nostalgiou i pokorou siaham na kľučku dverí, tam na boku Reduty, kde nemôže bežný smrteľník vstúpiť a nazrieť trochu viac do vnútra toho, čo z hľadiska vo svetle reflektorov rámp nikdy neuvidí. Lebo divadlo sa stáva divadlom vždy až v okamžiku, keď inšpicient ohlásí tým vzrušeným šepotom do všetkých kútov z druhej strany opony: „O päť minút začíname“.

A hľadisko a javisko sa spoja do jednej krásnej dvojhodinovej známosti, nazývanej DIVADLO.

Lebo po divadelných prázdninách chcú byť vyhľadovaní diváci i nábudení herci opäť PRI TOM.

Tohtoročné sezóna 2017- 18 začína 14. septembra predstavením vždy zelenej komédie CHARLEYHO TETY a postupne sa divákovi predstaví mladý divadelný ansámbl s novátorským pohľadom na nášho národného hrdinu v hre JÁNOŠÍK, ALEBO PRAVDA JE LEN JEDNA, s Kukučínovskou klasikou RYSAVÁ JALOVICA, so spomienkou na ruského dramatického veľikána v hre POZDNÁ LÁSKA a chýbať nebude ani Benátčan Carlo, ktorý svoje frivolné komédie písal pod priezviskom Goldoni. Tak ako ŠKRIEPKY, tu premenované NA KORZE.

Je zaujímavé, že tak, ako sa malé javiskové formy v Spišskej cez Štúdio 77, či cez Divadielko Kiks presťahovali akosi zákonite do podzemia, do temna unedrgroundu, kde bolo treba zostúpiť do svojich vlastných autorských hĺbín, tak sa tam aj dnes sťahujú divadelné hry a paradoxne od autorov, čo pretrvali a prekvalifikovali (v podobe inovácií) dlhé roky. Tu, do Štúdia vás Spišské divadlo v novej sezóne pozýva na fenomenálne Dostojevského BIELE NOCI, na Írskeho esejistu G.B. Shawa a jeho menej známu hru DON JUAN V PEKLE, priestor si tu nájde aj Sławomir Mrozek a jeho „hrdina“ KA-

ROL a aj ruský divadelný klasik A. P. Čechov so svojou typickou hrou z ospalého vidieka, čo sa prezentuje pod názvom UJO VÁŇA (A TÍ DRUHÍ).

Už, už som chcel napísať, že škála hier, od lacnejších komédií, cez vážne kusy až po filozofické talk show si nájdu určite toho svojho konzumenta. Ale je tu ešte jeden divák, ktorý si v okúzlení sadá na červený plyš a keď zhasne hlavný luster a na chvíľu nastane tma, (ktorá je predzvesťou, že niečo čarovné prichádza) zmeravie a keď sa zažnú reflektory, pootvorí ústa. Deti. A aj pre nich je na celú sezónu pripravený rad hier. Farkašove TRI PRASIATKA, Barčíkov BALTAZÁR BANÁN, Gerbócovej SNEHULIENKA A SEDEM TRPASLÍKOV, Žitného DLHÝ, ŠIROKÝ A BYSTROZRÁKÝ, Nienackeho, Žiškov a Kubičkov PÁN TRAGÁČIK A TEMPLÁRI, Andersenova PALCULIENKA a Pavlíčkove DVA ZLATÉ VLASY DEDA VŠEVEDA. A na takú nádielku sa určite už teraz tešia všetky deti mesta i okolitých dedín.

Vážení. Ja som napočítal, že to je spolu šesťnásť divadelných hier. Šesťnásť hier, ktoré treba vybrať, texty zoškrtat a upraviť, urobiť čítačky, preniesť do priestoru, obliecť hercov do kostýmov, nalíčiť tváre, upraviť zovňajšok, postaviť kulis, zabezpečiť rekvizity, nasvietiť scénu, ozvučiť javisko, upratať hľadisko, zabezpečiť šatňárky, uvádzačky i hasičov. A to som ešte určite niekoho vynechal. Viete si predstaviť, koľko je to roboty? To je divadlo. To je to divadlo, ktoré vám navyše v novej sezóne prinesie viacero pozoruhodných

noviniek. Na koniec septembra sa pripravuje premiéra štúdičky Pavlika a Jendrichovského STOROČIE PODĽA MÁRIE a v polovici októbra na hlavnej scéne i hra G. Faydeaua DÁMSKY KRAJČÍR. V tradičnom termíne 19.- 24. októbra čaká fanúšikov divadla i maratón hier v podaní divadelných súborov zo Zvolena, Martina, Košíc, Nitry, Trnavy a materskej scény na FESTIVALE DIVADELNÝ SPIŠ. A z budúcnosti môžem prezradiť, že sa na vás chystá premiéra divadelnej hry (opäť v obľúbenej spištine) s tak pôvabným titulom, DVOJO V TANCU NA VIDERMANCU a ja osobne sa najviac teším na koniec sezóny, keď tento mladý ambiciózný a pracovitý súbor nacvičí a uvedie na scénu Shakespearovu romantickú drámu o láske a nenávisti Montekovcov a Kapuletovcov, nesmrteľné peripetie ROMEA A JÚLIE.

Keď sa 16. februára 1957 podarilo ujovi Naďovi vykúriť (lopatou a cez klasické pece) obrovské divadelné priestory Reduty, sadol si na kopec čierneho uhlia, hlavu si oprel do dlaní a povzdychol: „Prišol vaš čas, komedijanci. Škoda ľem, že na huš' nešveci.“ Lebo tesne pred začiatkom vyhorela žiarovka do reflektora na zlatobielu labuť, ktorá kraľuje starobylej Redute na konci námestia. Dnes už divadlo takéto problémy nemá. Veď od premiéry Stodolovej hry Čaj u pána senátora uplynulo šesťdesiat dlhých rokov. Viac, ako polstoročie tých krásnych stretávok ľudí z javiska a hľadiska. „Čas beží a ešte ako,“ hrmel len pred zopár rokmi na proscéniu hlas pána Labanca v jednej z hier o Tomovi Sawyerovi. Ale starosti ostávajú. Veď sa len pozrite, ako vyzerá hľadisko dnes (23. augusta 2017). A to tu si za necelý mesiac sadnete, aby ste sa mohli zasmiať na podarených figľoch Charleyho tety. A ja verím, že opäť BUDETE PRI TOM.

Michal Buza st.

Pozn: Chcete vyhrať dve vstupenky na niektorú z rozprávok, ktorú si vyberiete? Nájdite chybu v jednom z detských divadelných titulov, ktorú som v texte naschvál urobil a vyhráte. Odpovede posielajte na naše známe kontakty (spisskypatriot@gmail.com a facebook Spišský Patriot, písať do správy) do konca októbra. Veľa detektívneho šťastia.

JEDINE ŽIVOT NA DEDINE

To si, okrem rodených dedinčanov, stále častejšie hovoria ja obyvatelia miest, teda aj Novovešťania.

O stavebné pozemky v obciach neďaleko okresného mesta je veľký záujem a stovky spišskonovoveských rodín už podľahli vábeniu života na vidieku. Dnes sa pozrieme na obce, ktoré patria k najvyhládavanejším cieľom sťahovania sa ľudí z mestských panelákov do rodinných domčekov.

O sudmi ľudí sú s mestom prepojené ako pupočnou šnúrou. Nestrácajú pritom svoju jedinečnosť a pýšia sa svojou históriou. Život v nich by za život v meste nevymenili, iba ak, tak v zlom sne. Takých obcí, trochu pripomínajúcich satelity Spišskej Novej Vsi máme v okrese hneď niekoľko. My sme si vybrali Harichovce, Danišovce, Odorín, Jamník a Spišský Hrušov. V každej z nich každoročne počet obyvateľov pribúda, a to najmä ľudí z mesta, bažiacich po pokojnejšom živote na vidieku. Naším najbližším susedom z tejto päťice sú Harichovce, občas premenované na Hudáčekovce. Dom si tam postavil aj jeden môj dobrý priateľ a od vtedy žiari spokojnosťou. Dlhé roky Harichovčanov trápili povodne. Ničili majetok občanov a nejdnému odplavili aj veľké kusy pozemkov. Vyčistením koryta a brehov najmä Levočského potoka sa situácia výrazne zlepšila. Rovnako ako Novovešťania, aj Harichovčania verili sľubom politikov pri výstavbe diaľnice pri Levoči. Diaľničný privádzač, ktorý mal obchádzať ich obec a odkloniť z nej väčšinu dopravy ale zostal len predvolebnou fatamorgánou. Dobré si to pamätá aj poslanec Košického samosprávneho kraja Rast'o Javorský: „Pri schvaľovaní napojenia SNV na diaľnicu na výjazdovom zasadnutí vlády R. Fica v Spišskej Novej Vsi sa „vymenil“ diaľničný privádzač za peniaze na rekonštrukciu zimného štadióna. Diaľničný privádzač, na ktorý už bola spravená EIA (posúdenie na životné prostredie), bol stopnutý. Nikomu sa zatiaľ nepodarilo toto rozhodnutie zmeniť. Vtedajší mestskí páni svojou snahou zmenili život v celej obci. Každodenné kolóny kamiónov ničia nielen cesty v obci, ale trpia aj rodinné domy pri ceste. Ja osobne som sa opakovane snažil nájsť

„Nemám o budúcnosť obcí ani najmenšie obavy. Ak bude v mojich poslaneckých silách akákoľvek pomoc pre ich obyvateľov, s radosťou to urobím.“

riešenie, ale kým sa nezmení platné uznesenie vlády, tak doprava bude prechádzať centrom obce.“ Ľudia žijúci v domoch pri hlavnej ceste tak zostávajú i naďalej terorizovaní rachotom a otrasmi prechádzajúcich kamiónov.

Budúci rok budú Harichovčania oslavovať 750 rokov od prvej písomnej zmienky o obci, aj keď je nepochybné, že tam žili ľudia už pred rokom 1268. Nepochybne bude veselo. Aj vďaka folklórnemu súboru Harihovčan, ktorý dokáže pri takýchto oslavách rozprúdiť skvelú atmosféru. Rovnako ako hokejoví bratia Hudáčekovci, ktorí bavia fanúšikov nielen svojimi výkonmi, ale aj ako showmani.

Najmenšou z obcí, o ktorých dnes v Patriote píšeme sú Danišovce. Na druhej strane je ale možné povedať, že aj najrýchlejšie sa rozširujúcou. Dostatok stavebných pozemkov a výhodná poloha už prilákali a stále lákajú Novovešťanov, aby si tam postavili domy. Podobne to vidí aj Rast'o Javorský: „O Danišovciach sa dá v súčasnosti hovoriť aj ako o satelitnom mestečku Spišskej Novej Vsi“. Obec pri hlavnej ceste, neďaleko mesta, napriek tomu oddelená kopcom od všetkého hluku. Obec bez sociálne neprispôsobivých občanov, ktorá aktívne podporuje príchod nových občanov. Prepojenie s Odorínom a následne s Markušovcami tvorí príjemný, nie príliš náročný cyklistický okruh.“ Obec tak v posledných rokoch výrazne omladla a s novými obyvateľmi akoby získala novú energiu. Stačí vymenovať aktivity, do ktorých sa už pustila, prípadne ich práve začína realizovať. Výstavba novej miestnej komunikácie, dve nové lávky cez potok, upravené námestie s fontánou, zrekonštruovaná materská škola a opravený plot na cintoríne. Danišovce patria k obciam, ktoré sa v posledných

Harichovce

Danišovce.

Odorín.

rokoch najviac zmenili. A ich rozvoj ešte ani zďaleka nekončí, skôr naopak, začína naberať na obrátkach.

Na hlavnej ceste zo SNV do Košíc motoristi narazia ako na prvú, na obec Odorín. Učupenú medzi kopcami a obľúbenú dopravnými policajťmi ako miesto, kde sa ľahko dávajú aj vyberajú pokuty za prekročenie povolenej rýchlosti. Za to ale Odorínčania nemôžu. Aj oni, ako neďalekí susedia z Danišoviec obnovujú centrum obce. Dali do poriadku kanalizáciu a vodovod. A aj v ich chotári pribúdajú nové domy, ktoré si tam stavajú hlavne Novovešťania utekajúci pred ruchom mesta. Ale aj v Odoríne býva občas rušno. Na futbale, počas fašiangov, na hasičskom plese, pri stavaní Mája, alebo v zime na verejnom klzisku.

Hneď za kopcom leží Jamník. Tento rok si pripomína 740. výročie od prvej písomnej zmienky o obci. Tá sa na mape Spiša výrazne zviditeľňuje. Akciami, ktoré do nej lákajú ľudí z celého širokého okolia. Napríklad také Jamnícke leto 2017 ponúklo plno zábavy a atrakcií pre malých aj veľkých. Akcia, aké usporadúvajú skôr väčšie mestá. Neopakovateľná je aj každoročná súťaž silákov v trojboji, ktorou sa Jamníčania lúčia so starým rokom. Populárne sú aj výstavy chovateľov, plesy, oslavy sv. Floriána, patróna hasičov atď., atď. Miestni určite milujú hudbu, pretože v Jamníku majú hneď niekoľko hudobných skupín rôznych štýlov. Pred sebou ale má táto sympatická obec ešte viacero úloh. V prvom rade opraviť cesty a chodníky, dobudovať čističku odpadových

vôd a kanalizáciu, zrekonštruovať základnú školu, či pripraviť územia pre individuálnu bytovú výstavbu. Tu vidí priestor pre pomoc aj poslanec Košického samosprávneho kraja Rast'o Javorský: „Ako poznám miestnych ľudí v Jamníku, sú šikovní, schopní a pracovití. Ale v niečom potrebujú pomoc. A to je finančná spoluúčasť VÚC v oblastiach, ktoré spadajú do jeho kompetencie. A Jamník i jeho obyvatelia si takúto pomoc určite zaslúžia.“

Návštevu po obciach nášho okresu tentokrát končíme v Spišskom Hrušove. Patrí k nacelej tretine slovenských miest a obcí, ktoré sa môžu hrdiť „Pečaťou rozvoja miest a obcí“. Tú dostali tie samosprávy, ktoré využívajú svoj majetok a financie efektívne pre trvale udržateľný rozvoj.

V jej chotári, pri hlavnej ceste, sa nachádza aj neprehliadnuteľná zrúcanina, zvyšok kostolnej veže zaniknutej obce Milož. V Spišskom Hrušove milujú folklór. Dôkazom je, že pravidelne organizujú folklórne slávnosti a mimoriadne aktívny folklórny súbor Brezičky. Aj táto obec je dôkazom toho, že vidiek nielenže nevymiera, ale má čo ponúknuť. Aj sem sa presťahovali ľudia z mesta za alternatívou pokojnejšieho života a obec má pripravené na výstavbu ďalšie pozemky. Platí, čo o všetkých spomínaných obciach povedal Rast'o Javorský: „Každá z nich má čo ponúknuť. Nemám o ich budúcnosť ani najmenšie obavy. Ak bude v mojich poslaneckých silách akákoľvek pomoc pre ich obyvateľov, s radosťou to urobím.“

-le-

Jamník.

Hrušov.

KLAUDIA BUDZOVÁ ŽIJE V NÓRSKOM KRÁĽOVSTVE PODĽA NEJ MÁME V SPIŠSKEJ MALÝ BROADWAY

Na našu rodenú Novovešťanku, sympatickú ryšavku Klaudiu Budzovú sme určite nezabudli. Mnohí si ju ešte pamätáte ako hviezdu z televíznej obrazovky. Roky pracovala ako reportérka pre miestnu TV Reduta, neskôr pokračovala v kariére redaktorky televíznych novín v televízii Markíza.

Milovníci divadla si Klaudiinu tvár spájajú s ochotníckym divadlom Hviezdoslav, či Divadlom na opátkoch, v ktorých roky vystupovala ako vynikajúca herečka. „Tieto krásne časy sú už dávno za mnou a posunula som sa ďalej. Žijem v kráľovstve, v nórskom kráľovstve,“ smeje sa. Klaudia odišla do Nórska za svojim partnerom Jurajom zo Spišskej Novej Vsi. Spoločne žijú v treťom najväčšom meste, v Trondheime. „Valentín 2014 bol pre mňa veľmi romantický. Stála som na brehu fjordu, pozerala do diaľav a uvažovala, čo bude ďalej. Bol to môj prvý deň v Nórsku - v krajine zázrakov a krásnej prírody, ako to ja volám,“ povedala.

Keďže naša Klaudia je talent na jazyky, ľavou zadnou sa naučila aj po nórsky. Okrem talentu však zapojila aj svoju pevnú vôľu. „Približne 4 mesiace pred odchodom som sa učila jazyk doma. Bolo to cez skype, pretože kurzy nórciny len tak ľahko nezoženiete. Po príchode do krajiny som nastúpila do školy, na denný intenzívny kurz.“ Svoje jazykové schopnosti rozvíjala na každom kroku. Dobrovoľne sa zapájala a pomáhala pri rôznych akciách- trhoch, či v divadle. „Áno, bolo to zadarmo. Mnohí si to nedokážu predstaviť, lebo každý chce v zahraničí rýchlo zbohatnúť,“ uviedla. Po štyroch mesiacoch makala ako chyzná v hoteli, a popritom nezaháľala a zdokonaľovala sa ďalej v jazyku. „Keď som cítila, že už je ten správny čas, začala som si hľadať prácu v mojom obore. Vyštudovala som učiteľstvo. Pracujem tu v škôlke. Spolu s mojim kolegom máme na starosti 14 detí. Systém je tu úplne odlišný ako u nás. Nemáme toľko papierovačiek, ako pedagógovia na Slovenku. Ak pripravujeme plány, máme na to hodiny počas pracovnej doby. Nie sme na oddelení s deťmi, ale sedíme v kancelárii a pripravujeme sa na budúci týždeň. Žiadne prenášanie práce domov tu neexistuje. S deťmi sme viac vonku. Či prší, sneží, alebo fúka severák. Pretože ako Nóri hovoria: neexistuje zlé počasie, len nesprávne oblečenie. Tým som preš-

la aj ja. Lodičky a kostýmy som vymenila za vibrámy a funkčné športové oblečenie. Decká v zime prídu do škôlky na bežkách, v lete na bicykli,“ opísala nám fungovanie v nórskej materskej škole.

Klaudia kvituje nórsky sociálny systém. „Keď idem niečo vybaviť na úrad, alebo overiť dokumenty, nemusím platiť žiadne extra poplatky. Veľmi dobre tu funguje prepojenie úradov medzi sebou. Nemusíte chodiť, ako sa povie od Šavla do Pavla. Proste vybavíš všetko hneď na jednom mieste,“ rozpráva. Na vysokej úrovni je tu aj digitálna komunikácia. „Daňové priznanie si pošleš mailom aj z letiskovej haly, alebo z kaviarne. Svet, keď tu neexistuje. V 98% platíš všade kartou: na trhoch remesiel, ba dokonca aj v autobuse,“ ozebrňuje milá rusovláska. Politické kauzy sú v Nórsku skôr raritou. „A aj keď sa na niečo pride, okamžite to riešia. Nie vytiahnutým inej kauzy, aby prekryli tú existujúcu,“ hovorí.

Zisťovali sme, akí sú Nóri kulinári. V gastronómii však rozhodne prvú ligu nekopú. Najviac totiž jedia pizzu a hamburger s hranolkami. Meničko nepoznajú. Do práce si nosia obed nabalený z domu, tzv matpakke. „Zväčša ide o niečo jednoduché. Chlieb s paštétou, maslom, šunkou, alebo s brunostom. Brunost je hnedý syr. Buď si ho zamilujete a chutí, alebo ho nemôžete ani len cítiť a budete ho nená-

vidieť. Chuťovo pripomína eidam zmiešaný s karamelkami, alebo roztopeným karamelom. Paradoxom je, že ho jedia na slano s maslom, alebo na sladko s vafkami a džemom. Syr z veľkej hrudy krájajú buď nožom, alebo hoblíkom na syr. Ich topka sú asi vafle a ryby.“

Milá rusovláska nám prezradila, ako si zvykla na nórske vrtochy počasia? „Trondheim leží pri pobreží. Mnohí očakávajú, že je tu veľká zima a mráz. Nie je to pravda. Všetko ovplyvňuje golfský prúd. Cez leto sme mali teploty aj nad 30 stupňov. Tieto extrémny však netrvajú dlho. Jeden deň sa tešíme letu a v druhý už máme jeseň.“ Kuriozitou je ale nórske mesto Bergen. „Prší tam 300 dní do roka,“ prezradila Klaudia. V Nórsku je zaujímavé striedanie polárneho dňa a noci. „Polárna noc je skôr na vyvolanie depresie. V zime slnko vychádza okolo 10 tej dopoludnia a zapadá okolo 15 tej. Keď je polárny deň, človek si ani nevšimne, že už je dávno po polnoci a mal by ísť do postele. Stále totiž svieti slniečko.“

Klaudia sa pred dvoma mesiacmi v Nórsku stala matkou. Zaujímalo nás, ako sa rodí v Škandinávii. „Hneď ako prídu bolesti, kontrakcie, alebo niečo špeciálne, čo sa týka pôrodu, voláš do nemocnice. Keď tam prideš, už ťa čakajú. Dostaneš svoju pôrodnú obývačku s kúpeľňou a veľkou vaňou. Celý čas si sama, žiadne iné pacientky. Lekári tam majú všetko vybavenie. V izbe je posteľ pre teba, na ktorej rodiš. No je tam i posteľ pre tvojho partnera. Ten si nemusí nič priplácať za to, že je tam s tebou a pomáha. Áno pomáha, nestojí ako tlk, ale: dopĺňa vodu vo vani, utiera pot, reguluje elektródy, ktoré ti pomáhajú zmierniť bolesti, nosí vodu, občerstvenie. Nepreferujú tu žiadne epidurálky, či oxytocín, no máš možnosť o to požiadať,“ priblížila nám pôrod v nórskom kráľovstve.

Aj keď je v Trondheime momentálne spokojná, na svoje rodné mesto nedá dopustiť. „Človek sa v Spišskej môže kultúrne vyžiť. Ktoré mesto má 5 divadiel? Je to ako náš malý Broadway,“ rozpráva s úsmevom. V Novej Vsi miluje aj zoológickú záhradu, či blízke krásy prírody.

-sim-

fotoreportáž:

Živé sochy

S HUSĽAMI PO SVETE - KANADA I.

Z východnej pologule sa v mojich potulkách s husľami po svete tentokrát presunieme na tú západnú. Konkrétne do krajiny javorového listu, ktorá je, svojou rozlohou, 9,9 milióna štvorcových kilometrov, druhou najväčšou na svete. Najznámejšia je hokejom, ale podľa odborníkov je to aj najrodinejšia turistická destinácia. Kanadu tvorí 10 provincií a 3 teritória. Jej spoločná hranica s USA je najdlhšou krajinou hranicou na svete.

CN Tower výhľad.

V tejto krajine som ako člen Štátneho komorného orchestra Žilina absolvoval, na pozvanie šéfdirigenta Torontskej filharmónie, trojtýždňové turné 12 koncertov a trojdňovým nahrávaním hudby v Kanadskom rozhlase.

Koncerty

Program koncertov pozostával z diel svetových, ale aj slovenských skladateľov, pretože zámerom turné bolo predstaviť našu kultúru v tejto krajine. Asi najväčší úspech zožala svetoznáma Musica Slovaca od Ilju Zeljenku. Koncertovali sme v Torontskej filhar-

mónii, Kanadskom rozhlase Toronto, Hamiltone, Niagara Falls City Hall, Peterborough Hall, Brampton City Hall a v niekoľkých ďalších menších mestách v okolí Toronta. Kanadské publikum bolo skvelé, plné emócií. Na koncert v Torontskej filharmónii prišiel aj slovenský veľvyslanec v Kanade, ktorý sa osobne zastavil za nami po koncerte a poďakoval nám za šírenie dobrého mena Slovenska za oceánom. Po umeleckej stránke nám náš pozývateľ šéfdirigent Torontskej filharmónie vyjadril veľkú vďaka a spokojnosť s následným prísľubom do budúcnosti zorganizovať veľké

koncertné turné po celej severnej Amerike.

Toronto

Toronto je najväčšie kanadské mesto. v ktorom sa moderná architektúra mieša s krásou histórie. Šesť miliónov obyvateľov obrovské mrakodrapy, nádherné štvrte rôznych národností, parky, blšie trhy tu strieďajú luxusné obchody, múzea, galérie, ZOO a napriek všetkému čisté ovzdušie. Toronto je občas nazývané kanadským New Yorkom, kde na ulici počujete až 160 rôznych jazykov, čo robí z tohto miesta jednu z najkrozmpolitnejších metropol severnej Ameriky. Nájdete tu nielen tradičnú čínsku štvrť, ale napr. aj indickú, ruskú, grécku či thajskú štvrť, ktorú sme si veľmi obľúbili vďaka vynikajúcemu jedlu. Yonge street a námestie Dundas Square sa obdobou newyorského Times Square, a sú vychýrené nočným životom s množstvom podnikov a miestnych barov. Viac krát sme sa poprechádzali aj po nádhernej promenáde na brehu Ontárijského jazera. Na tomto mieste vládne pokoj, žblnkot vody a spev vtákov sú ako balzamom na dušu v tomto veľkomeste.

Najdlhšia ulica na svete

Počas motkania sa v Toronte sme ani len netušili na akej rekordnej ulici sa nachádzame, až sme si to prečítali na jednej tabuli. „Young Street – najdlhšia ulica na svete“. Jej dĺžka je impozantná. 1896 kilometrov. Začína z nábrežia jazera Ontário a rozdeľuje mesto na dve polovice. Ulica obchádza dve jazerá a to Simcoe a Cochrane smerom na západ a končí na hranici s Minnesotou. Celú sme ju síce neprešli, ale aspoň sme na nej boli.

CN Tower

Dominanta mesta je všetkým návštevníkom hneď jasná. Svojou výškou 553 metrov púta pozornosť už

Young street Toronto - najdlhšia ulica na svete

z diaľky niekoľko kilometrov a je najvyššou vežou v Severnej Amerike, s najväčšou točiacou sa reštauráciou. Náš orchester býval neďaleko tejto dominanty tak hneď v prvý deň sme sa vydali zdolať ju. Keďže sa obávam veľkých výšok, bral som túto zábavku s veľkým rešpektom. Už cesta výťahom ma otestovala ako budem na tom. Zospodu presklený výťah rýchlosťou blesku nás za 58 sekúnd vyviezol na hlavnú vyhliadkovú plošinu, z kade je na jednu stranu veľkolepý výhľad na Ontárijské jazero a na druhú stranu krásna panoráma Toronta. Z vyhliadkovej plošiny tzv. Space Deck vo výške 447 metrov tu za jasných dní vidieť dokonca vodnú paru nad Niagarskými vodopádmi vzdialených 80 kilometrov. Hore v oblakoch som zrazu započul náš materinský jazyk. Na moje milé prekvapenie to boli dve slečny v mojom veku s ktorými sme sa hneď dali do reči. Prezradili nám, že sú z Košíc a robia letušky pre medzinárodnú leteckú spoločnosť. Milé stretnutie krajanov v kraji tak ďalekom a na veži tak vysokej.

Hokejové puky v NHL zo Slovenska

Na recepcii nášho hotela pracoval neprehliadnuteľný dvojmetrový černochoch. Raz sa ma opýtal: „Odkiaľ ste?“ Odpoveď znela z jednej menšej krajiny v Európe Slovensko. Na jeho tvári sa rozžiaril úsmev. V Kanade sme boli presne v čase, keď náš hokejový brankár Jaro Halák chytal za kanadský Montreal a jeho mužstvo hralo v play off. Jaro podával famózne výkony a stal sa absolútnou hviezdou vtedajšej vyraďovacej fázy NHL. Keďže Toronto je hokejové mesto debata sa sklzála okamžite na túto tému. Začal menovať snáď všetky naše hokejové hviezdy, ktoré zažiarili v tejto najlepšej lige sveta. Náš priateľ z recepcie nám prezradil, že hokejové puky s ktorými sa hrá v NHL sú z našej krajiny o čom sa priznám som ani len netušil. Ako dôkaz nám ukázal jeden hokejový puk z hotelového obchodíka na ktorom bol vážne nápis Made in Slovakia.

Peter Šterbák

Toronto - panoráma mesta.

Nahrávanie v Kanadskom rozhlase Toronto.

ZAŽILI SME RUŽOVÝ POCHOD I SVETOVÝ TÝŽDEŇ DOJČENIA

Štrnásť dojčiacich mamín zo Spišskej Novej Vsi, jeden otecko, osemnásť detí a tri laktačné poradkyne z občianskeho združenia (O.Z.) MAMILA sa v rámci svetového týždňa dojčenia stretli na pikniku v materskom centre Dietka. Mali si o čom pokecať, poradiť sa a navzájom sa inšpirovať.

Nám prezradili, že najviac ich trápi časté nepochopenie okolia. „*Ľudia, ktorí dojčenie nezažili a nebojovali o každú kvapku materského mlieka, nevedia a možno ani nechcú vedieť, že mnohým matkám na dojčení záleží. Nie je to len o pití materského mlieka. Je to aj o problémoch. Ženy dojčenie neraz boľú, majú strach zo slabého priberania dieťatka v tomto období, odmietania dojčenia, ale chcú sa aj dozvedieť, či a ako začať zavádzať prvé nemliečne príkrmy v kombinácii s dojčením tak, aby sa dieťatko predčasne neodstavilo.*“ vysvetlila nám Hanka Ogurčáková z O.Z. MAMILA. Práve ženy z tohto občianskeho združenia podporujú a pomáhajú dojčiacim ženám i osobne doma. Ako malé poďakovanie im účastníci pikniku poslali darcovskú sms, aby aspoň v malom prispeli na ich činnosť.

Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) odporúča dojsť dieťa do dvoch rokov. Ak to mamine vyhovuje, tak aj ďalej. Laktačné poradkyne usmerňujú takéto dojčiace ženy aj v rámci „podporky“ – podpornej skupiny dojčiacich matiek v materskom centre.

Odborníci tvrdia, že dlhodobé dojčenie je aj prevenciou proti rakovine prsníkov. „*Čím žena dlhšie dojčí, tým viac ju dojčenie chráni. Pre zdravie ženy sa počíta každý deň dojčenia. Najnižšie riziko rakoviny prsníka majú s najväčšou pravdepodobnosťou ženy, ktoré dojčili dlhodobo viac detí,*“ vysvetlila laktačná poradkyňa.

Sú medzi nami aj ženy, ktoré sa z rakoviny prsníka vyliečili, alebo sa liečia. Koncom augusta Novovešťania už tradične podporili onkologické pacientky na treťom ružovom pochode. Centrom mesta, na znak spolupatričnosti, pochodovali stovky ľudí v ružových tričkách s ružovými balónmi v rukách. Svojím vystúpením ho podporili aj umelci z nášho regiónu. Ružový pochod má ešte jeden rozmer – charitatívny. „*Odvzdali sme šek v hodnote 1 000 eur. Plánujeme zakúpiť špeciálnu pomôcku na rýchlu diagnostiku nádorov a myómov. Snažíme sa ju priviezť zo zahraničia, pretože u nás nie je dostupná. Okrem toho by sme chceli z výťažku podporiť aj ženy s rakovinou prsníka z OZ Venus.*“ vysvetlila zástupkyňa OZ Venus Júlia Harčárová. Ženy s rakovinou prsníka mohli ľudia

podporiť aj finančne, priamo na pochode. Ak tak chcete urobiť máte na to čas aj priestor. Zbierka pokračuje po celý rok. Z vlaňajšieho ročníka použili vyzberané peniaze na prevenciu, workshopy s lekármi, psychológmi a časť peňazí venovali aj pacientkám, ktoré si v dohodnutej lekární objednávali potrebné lieky a produkty. Vďaka pochodu, sa už v októbri pripravuje kampaň, ktorej cieľom je pripomenúť ženám v každom veku dôležitosť prevencie rakoviny prsníka. Prebiehať by mala od septembra 2017 až do januára 2018. Pre nás sú najdôležitejšie ženy v regiónoch a preto sme sa rozhodli usporiadať diskusie o tejto problematike v mestách Martin, Spišská Nová Ves, Košice, Bratislava a Trenčín. Viac info najdu na FB OZ Venus. -sim-

fotoreportáž:

Dni mesta Spišská Nová Ves

VARIME PODĽA ABECEDI: S DORU NA DOLNOZEMSKÉ ŠNICLE

Mi tu na Slovensku f karčme radzi špekulujeme o fšefijakich figľoch a jak prejdu dve hodzini, abo še vipiju džešec piva, ta še hlopi zhodnu na tim, že šicke tam hore kradnu, že toten ich šef je najglupši na švece, že vlasnu šveku je najľepši trimac v špajzke a že v hokeju še nam dajak ňedari, bo na majstrofstvoch robja meki ľad. No a najvekša mudrosc z pijackich regaľoch je, že Slovenki su najkrajše na švece. Aľe tote pravdi su furt ľem polovične, bo jak človek na druhi dzeň vitrežveje, ta muši priznac, že šumne ženi su na calim švece (akurat, že su daľeko). Šak jak še moj kamarat Ivan Popovič vracil z Thajska, ta na cali tidzeň še zamknul f kupelke a ja jak som vidzel minuloročni prenos z karnevalu v Riju, ta som začal odkladac na ľetenku, ľem ňeznam, či pri viške mojich mesačnich splatkoch v Slovenskej sporitelni na „Pôžičku pre radosť“ še totej radosci pri mojim veku dožijem. A aj kedz, ta mušim ešči do madraca odkladac aj na vijagru. A tak me vindze lacnejši dzvihnuć telefon Dore, bo v Jelšave, na Dolnej žemi je prave na ňej vidno, že ňe šicke Slovenki su šumne (a Dora je navišej aj glupa).

Co Dora idze nakupic?
pol kila hovědzini, jednu

kvašnu a jednu sladku šmetanku, horčicu, vegetu, brezľe, mľeti čarni peper, sol' a ol'ej
Co a jak s tim potimkaj robi?
Sami uvidzice, že taki ľechki recept na jedlo, jak je toten asi ňenajdzece v žjadnej kuharskej kniħe a zato ho možu robic aj ľudze, co hibeli, kedz panboch rozdaval rozum. Na začatek je treba meso narezac kolmo na svalove partije kravi. To znamenā, že bildovaňejše ľudze na Spišu ho nakrajaju, jak še hvāri na kanta (na počesc znameho ňemeckeho filozofa Emanuela K.), meňej bildovane ňešpekuluju a režu šregom. V kaňdim pripadze je visledek jednaki a dostaňece das šesc kuski hovědzich šnicľoch a mesko mace pripravene na daľšu robotu.
Odvaňejše teraz lapja do ruki tľučik na meso a šnicľe s citom vikľepaju. Pozor! Ňetrimece v ruke praker a ňebijece, jak tepich pred vjanocami. Jemňe, jak kebi sce klopkali na ricku šesnascročnej dzjefki. Jak še podarilo a ňezavreľi vas za hrješne mišľenki, šnicľe osoľice, posipec s čarnim mľetim peprom a tľučik viužijece aj druhi raz, bo do šnicľoch zakľapece aj brezľe.
Perľše d'ejstvo možece rucic za hlavu, ľem ňe aj s tľučikom, bo jak za vami stojí dajaka kra-

savica a trafice ju do hlavi, ta budze zaš o jednu šumnu, abo mudru, abo aj šumnu, aj mudru Slovenku na Dolnej žemi meňej. Teraz už ľem stači zohrac na panvici ol'ej a jak je horuci, ta šnicľe opjesc z jednej, aj druhej strani rihlo, aľe na silnim ohňu. Položice na suhu a ceplu tepšu a mace čas poucirać šporheľt, bo bizovňe budze operskani od ol'eja a poradna gazdzina še pozna podľa teho, že ma sice zabrindani šurc, aľe vilešćeni špotheľt.
Lapice misečku, rozmješace v ňej obidva šmetanki s horčicu a vegetu a zaľejece odložene mesko na tepši. Stači ol'izac paľce, zapnuc ruru das na stopejdzešat stupňe a šnicľe aj so zosikom pjesc ešči das dvaceć minuti. A nashval som napisal das, bo to zaľeži od teho, jaku staru kravu vam v mešarňi predali. V šezdzešatic rokoch to ňebula sranda, bo na haku višelo hrube meso a rezalo še zaradom. A tak ši vejšol do predajňe s dobrim zamerom, že budzeš robic na obed dajaku rošćenku, aľe ušli še ci rebra a varil ši hovězdu. A buľi aj take špekulanci, co hviľečku sledovali, jak še šora na meso hibe a až potim še do ňej postavili, žebi še dostali ku haku v toten spravni okamžik. (Janošik bi o tim mohol dľuho a poučňe rečovac). Ľem to nešme-

la prisc do obhodu maňželka okresneho tajomňika, bo f tim okamžiku še pravidla porcovaňja mesa na haku zmeňili a darmo ce išlo poražic od zlosci, mešar še krucil kolo krasavici a ostatnich maľ na haku.
K dolnozemsķim šnicľom še podavaju nokerľiki, abo haluški s malim obsahom grulloch a na Dolňakoch zapijaju

s vinom, mi Horňaci pijeme ku temu našo regijonalne pifko, v Novejši najľepši Buchwald. Akurat, že mušiš isc na ňeho do mesta, bo vo fľaškoch som ho ešči ňevidzel. Aľe aj tak zme už vihrali, bo ešči pred mešacom zme na ňeho robili „poznávaci turistiku“ do Poráčskej dolňini, ľeňivejše piľi doma „Vihodňara“.

A na koňec ostava ešči odpovedec na otazku, comu mam vlasňe Doru v telefonim zozname. Hlopi. Aj kedz ňeňi na Dolňakoch našumňejša a najmudrejša, ta ma na sto percenta, a ňeľem v Jelšave, to najľepše serdečko, jake poznam. A robi tote najľepše dolnozemsķe šnicľe.

Michal Buza st.

krížovka

Tomáš Janovic:
„Na dejinnej TAJNICKA 1 – 5.“

Autor krížovky: Albín Medúz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A																				
B																				
C																				
D																				
E																				
F																				
G																				
H																				
I																				
J																				
K																				

Pomôcky: ADI, BAŤA, DE, EL, ILE, JET, KENT, MOTL, PEPE.

VODOROVNE:

A: použi nápoj – krátkym pohľadom – Nové Zámky, pozn.zn. - ten, čo nosí – malomeštiak.
B: mesto v Poľsku – TAJNICKA 1 – časť váľandy. **C:** košeľa s krátkymi rukávmi – hľivy ústřicové – pribuchni. **D:** Maďarský básnik (Endre) - obľúbený nápoj – nakľáňajú – vojvodstvo vo Veľkej Británii – bitka, básnický. **E:** vošľa pospiatky – dravý vták – zapieram. **F:** zriedkavé anglické ženské meno – geometrický útvar – Otravné látky, skr. - spôsobovala bolesť – súhlas. **G:** domáce i poľné zviera – mix – od, latinskā predložka – nádoba pri studni – časť nižších rastlín. **H:** herec Zvolenského divadla – zábavu – usmieľavé dievčatā, zriedkavo – predložka – s radosťou. **I:** druh papagāja – po okraji – pokrik pohoniča kone – snivala si, básnický – ozdobný predmet z čierneho jantāru. **J:** kosila - odrenina – staršie plošné miery – pošta, posielat' po anglicky – časť tvāre. **K:** španielsky člen – robí hrbatým – pracovala s ihlou – anilín, skr. - značka starších sovietskych aut – v, po nemecky.

ZVISLE:

1: dolná končatina – nezotrie. **2:** slávnostná sieň v starej Perzii – pracoval s pluhom. **3:** TAJNICKA 5 – Levické hody, skr. **4:** koľko, po poľsky – priťahoval pohľadom – pohrebnā hostina. **5:** leňoch – rov. **6:** Energetická kontrola, skr. - ručiteľ na zmenke – sklame. **7:** bazár – obrúbíš. **8:** mlieko, po anglicky – prisediaci na súde. **9:** prebralo sa k životu – osem, po česky – vlastnil. **10:** práve narodené dievča. **11:** výrobcu zvonov. **12:** namotal – strana – vidina. **13:** škrabka pri pluhu – TAJNICKA 4 . **14:** obľoha, nebo, po anglicky – starší názov obchodu so zahraničným tovarom. **15:** dvojhláska – Jožo po portugalsky – tlačil pred sebou. **16:** začierňoval, básnický – darovala. **17:** usínaj – divadlo, po poľsky – právny rozhodovací orgān. **18:** TAJNICKA 2 – TAJNICKA 1. **19:** oraním ubrato – potomkovia. **20:** znāmy výrobca topānok – mäkkā plastická látka.

ČREPINKY ZO SPIŠSKONOVESKÝCH ARÉN

Hokej
Hokejisti HK Spišská Nová Ves pokračujú v príprave na nový ročník 1. ligy, ktorý Spišiáci otvorili domácim zápasom 13.9.2017 s Novými Zámkami B. Novovešťania, ktorí nastúpia v tomto ročníku ako oficiálna farma extraligového Popradu, usporiadali v tradičnom augustovom termíne Spišský pohár a za účasti extraligového Liptovského Mikuláša a prvoligového Prešova obsadili poslednú tretiu priečku. „Koňarom“ podľahli 1 – 2, „bryndziarom“ vysoko 0 – 9. Spišský pohár napokon získali hokejisti Liptovského Mikuláša.

Futbal
Kolotoč zápasov 2. ligy sa už naplno roztočil a august priniesol až 5 kôl. Nováčik FK NOVES Spišská Nová Ves odohral pre rekonštrukciu štadióna všetkých 5 zápasov na súperových ihriskách a nepočínal si vôbec zle. Spišiáci odštartovali sezónu prehrou v Bardejove (0 – 4), no už v druhom kole sa tešili zo zisku prvého bodu za bezgólovú remízu v Liptovskom Mikuláši. Nasledovala tesná prehra v Žiari nad Hronom (0 - 1) a vo štvrtom kole sa Spišiáci dočkali i prvého víťazstva v ročníku, keď oskalpovali Podbrezovú B na jej štadióne 3 - 2. August zakončili „novesáci“ remízou vo Zvolene 2 – 2. Novovešťanom tak patrí po 5. kole 11. miesto v šestnást-

člennom druholigovom peletóne. Doma sa Spišiáci predstavili prvýkrát 9.9.2017, v siedmom kole hostia legendárny Inter Bratislava. „Medzi fanúšikmi futbalu na Spiši je už veľký hlad po futbale. Doma sa predstavíme proti Interu a ja verím, že ich pritiahneme dobrými výsledkami na prvý domáci duel. Hrať šesť zápasov po sebe vonku je nesmierne náročné,“ skonštatoval tréner Spišiakov Branislav Ondáš.

Volejbal
V plnej príprave sú aj mládežnícke celky VK Spišská Nová Ves. Spišiacky opäť obsadia celú pyramídu mládežníckych súťaží a juniorky budú mať v rámci farmárskej zmluvy s BK 97 STOVA SNV obrovskú šancu zahrať si „veľkú“ extraligu. Pod trénerským „palcom“ ich bude mať ikona spišskonovoveského volejbalu Lenka Miháliková, Spišiakom známejšia pod priezviskom Vartovníková. Staršie žiačky bude viesť Natália Bodáková, mladšie Ladislav Ďuriška. Junior-ky majú za sebou už aj prípravný turnaj, na 13. ročníku M. Lumnitzera v Hnúšti obsadili druhé miesto. „Prvý turnaj novej sezóny a zároveň prvý spoločný turnaj pod mojim vedením mal za cieľ pozorovať všetky hráčky ako na ihrisku, tak i mimo neho. Zároveň mal stmeliť kolektív a navzájom sa spoznať. Prvá konfrontácia so súpermi priniesla dve výhry a jednu prehru, čím sme

celkovo obsadili 2. miesto. Viac ako umiestnenie na tomto turnaji ma však teší fakt, že spolupráca s dievčatami je zaujímavá a teším sa na celú sezónu 2017/2018. Všetky hráčky prejavili obrovskú chuť po volejbale a detaily budeme dolaďovať tak, aby sme boli do začiatku ligy kvalitne pripravené,“ skonštatovala Miháliková.

Basketbal
Ako sme už spomínali v hlavnom článku, basketbalistov Spišskej Novej Vsi zasiahla aj jedna správa z ktorej radosť veru nemali. Vo veku 35 rokov sa basketbalový elegán Vlado Hovaňák, ktorý svojou hrou bavil fanúšikov v Pezinku, Novom Jičíne, Banskej Bystrici, Prievidzi, ale predovšetkým vo svojej milovanej Spišskej Novej Vsi, rozlúčil so svojou úspešnou kariérou. „Je to tak, nastal čas odísť. Vždy som sa snažil odovzdávať basketbalu sto percent a to by už v novej sezóne nešlo. Nedávno sa mi rozrástla rodina, mám popri tom aj pracovné povinnosti a jednoducho by som to nestíhal. A hrať tak „na polovicu“, to by nebolo ono. Trápil by som sa ja, trápil by sa klub a to rozhodne nechcem. Navyše mám svoj vek, trochu už aj tá motivácia a chuť do tej driny chýba. Som šťastný, čo som počas kariéry dokázal a ak bude zo strany klubu požiadavka o nejakú radu, či pomoc, veľmi rád budem k dispozícii, veď basketbal bol celý môj

život. Tým sa ale pre mňa stala rodina, ktorej sa chcem a budem venovať plnohodnotne, čo by pri basketbale nešlo. Basketbalu a hlavne fanúšikom kdekoľvek kde som hral ďakujem za podporu a priazeň, bolo to krásne a nezabudnuteľné obdobie,“ skonštatovala spišskonovoveská ikona. A kým jedna basketbalová hviezda zo Spiša zhasla, svit tých ďalších začína pomaly žiariť. Náš najväčší talent Matej Majerčák sa zúčastnil ME do 18 rokov, ktoré sa v tomto roku uskutočnili u nás na Slovensku. A hoci Slováci pocítili silu európskeho basketbalu na tempo ktorého nestačili a zostúpili do B – kategórie, Majerčák patril k ťahúňom slovenskej zostavy, čo potvrdil aj spišskonovoveský tréner Erich Korfanta, ktorý ME osobne navštívil. A nahor nám stúpa aj ďalší spišskonovoveský mladík Adam Antoni. Ten sa zúčastnil prestížnej akcie v Moskve – Tinkoff Moscow Open, kde vo svetovej konkurencii dokazoval svoje nesporné skokanské schopnosti v súťaži smečovania do koša. Navyše v spoločnosti Hofericu, Haviara a Podhorského vybojovali v 3x3 streetbale skvelé tretie miesto. Nám neostáva nič iné len veriť, že obaja mladí Spišiáci dokonale zúročia svoje letné aktivity a budú silným pilierom v tíme, ktorý má v tomto roku play – off ambície.

Oliver Buza

Zdroj: FK Spišská Nová Ves

Čo nového extraligisti? dokončenie zo str. 12

sme nevedeli, či vôbec zložíme tím na túto sezónu a odohráme ju. Nakoniec sme to nejako dali dohromady a do ligy sme sa prihlásili. Dievčatá sa pripravovali individuálne, tie mladšie trénujú s chlapcami. Podstatnou novinkou je, že do súťaže vstupujeme s novým trénerom, dlhoročného kouča Pavla Finduru nahradila Barbora Kežmarská a aj touto

cestou, by som chcela páňovi Findurovi poďakovať za všetko, čo pre klub urobil. Barbora je asistentkou pri mládežníckych reprezentačných družstvách, takže skúsenosti má a verím, že tá spolupráca bude fungovať. Do kádra pribudnú mladé dievčatá a po rokoch sa vracajú aj Marcela Antoniová a Zuzana Ochotnická,“ prezradila novinky z tábora hokejových ôs dlhoročná riaditeľka a hráčka v jednej osobe Martina Muchová. Spišiacky utrpeli veľké straty, z tímu odišlo trio najproduktívnejších hráčok (Pravlíková, Gowie a Suráková), a tak sú ciele pred sezónou poskromnejšie. „Aj vzhľadom k týmto odchodom a aj tým, že do ligy vstúpil reprezentačný projekt ŠKP, kde pôsobí viacero našich hráčok, a že základnú časť odohráme na „východe“ s minuloročnými finalistkami (Prešov, Poprad) a Košicami, je

naša účasť v play – off v rovine snov. Chceme však do tímu zapracovať mladé dievčatá, to bude našim primárnym cieľom pre túto sezónu. Cieľom je aj úspora peňazí na ďalší rok, v budúcom ročníku by mal repre projekt ŠKP BA končiť a viacero hráčok by sa malo do klubu vrátiť, tak sa na to chceme pripraviť aj po tejto stránke. Finančne nás podporilo mesto, vďaka ktorému „prežijeme“, nejaké peniaze by mali prísť aj zo zväzu. Dúfame, že to čo sľúbili, aj splnia. Istým osviežením bola účasť skauta Ottawa Senators Franka Kollara na našich augustových tréningoch. Frank je trénerom brankárov a trochu nám pomohol v tejto oblasti. Určite sa na novú sezónu s trochu inými víziami tešíme a budeme radi, ak fanúšikovia pochopia našu situáciu a zachovajú nám priazeň,“ dodala Muchová.

FbK KOMÉTA SNV
Bolo že to slávy, keď v minulom ročníku vystrelili Kométy až na absolútny vrchol slovenského florbalového neba a senzačne získali titul. Obhajca vstúpi do sezóny 23.9.2017 v zápase v Tvrdošine, no minuloročný

úspech si vyžiadala tvrdú daň. Kométy sa už v novom ročníku nebudú môcť spoľahnúť až na kvarteto hráčok. Spolu s trénerom Jozefom Gregom do FBC Ostrava prestúpila brankárka Jana Dupčáková a produktívne trio Kristína Hudáková, Paulína Hudáková a Viktória Grosová. Spišiackam tak „odišlo“ 301 kanadských bodov a to sa bude nahrádzať strašne ťažko. Je preto

logické, že Novovešťanky nad obhajobou titulu nerozmýšľajú. Tím povedie nový tréner Vladimír Koňák s asistentom Norbertom Grossom, predsedom klubu bude naďalej Jozef Grega. „V družstve ostávajú mladé šikovné hráčky, ktoré prevezmú zodpovednosť na svoje plecia a asistovať im budú hráčky ako Klára Grossová, Barbora Kocurová, či Katarína Marcinková, ktoré svoje skúsenosti budú budúcu sezónu odovzdávať mladším. Posily žiadne nezháňame, vychovávame a dávame príležitosť vlastným hráčkam. Taktiež na trénerských postoch budú ľudia, ktorí stáli roky po mojom boku a hodne sa naučili, ja im budem asistovať, ako na diaľku, tak aj osobne, pokiaľ mi to čas dovolí. Prezentať sa chceme hrou ako v uplynulej sezóne, s tým rozdielom, že začíname budovať družstvo z mladých

hráčok, čím obhajoba titulu asi do úvahy neprichádza, keď sa na to pozrieme triezvo. Cieľom novej sezóny je držať stred tabuľky a nazbierať čo najviac skúseností. Samozrejme dlhodobým cieľom je o dva-tri roky hrať opäť o titul,“ skonštatoval Grega. Spišskonovoveskí fanúšikovia sa tak môžu tešiť a mádlieť si dlane, pretože ich v novej sezóne čaká riadna porcia zápasov. Pozitívom je, že si z extraligovej ponuky môžu vybrať, veď najvyššiu slovenskú súťaž ide hrať až päť spišskonovoveských klubov. Polemizovať nad tým, či mesto a lokálni sponzori dokážu „uživiť“ až päť extralig je námetom na iný článok. Máme ich tu, tak nech si fanúšikovia pridú na svoje a nech všetkými športoviskami v Spišskej znie to mohutné a krásne – „NOVÁ VES“!

Oliver Buza

Čo nového extraligisti?

Sezóna 2017/18 už nezadržateľne klope na dvere. V prípade futbalistov ich už aj otvorila, na svoje prvé góly, body, sekundy čakajú basketbalisti, hokejisti, hokejistky, florbalisti a florbalistky, či volejbalistky. My sme nazreli do kuchýň jednotlivých tímov, nakukli sme do ich extraligových, či prvoligových hrncov a zistili sme čo nové nám naši spišskí športoví kuchári pripravili.

BK 04 AC LB SNV

Začínáme u basketbalistov, ktorým minulé sezóna nevyšla presne podľa ich predstáv. Vysnívané play – off im ušlo, no už záver základnej časti, ktorú Spišiaci odohrali pod vedením nového trénera Ericha Korfantu naznačil, že basketbalisti chcú ísť jednoznačne nahor. A zdá sa, že fanúšikom svitá na lepšie časy. Manažment počas leta nezaháľal, do tímu pribudli dve kanadské posily (rozohrávač Mike L'Africaine a krídlo Ryan Bennett), pod kôš prišiel obrovitý Bosniak Djordje Ninković. Kostra tímu z minulej sezóny ostala, vábeniu iných tímov odolal slovenský reprezentant Viktor Juríček, v družstve bude naďalej pôsobiť aj Matt Marshall. Ostalo aj zdravé slovenské jadro (Osvald, Lenárt, Krajňák, Antoni, Majerčák). Jedinou výraznou stratou je odchod ikony klubu Vlada Hovanačka do basketbalového dôchodku. „Naším prioritným herným cieľom je prebojovať sa do play – off, v lete sme pre to

urobili maximum. Zamerat' sa chceme aj na fanúšikov, máme ambíciu, aby sa puto medzi klubom a jeho fanúšikmi ešte viac utužilo. Pripravených je viacero novínok, verím, že v tejto sezóne prinesieme viac basketbalovej radosti,“ načrtol cieľ BK 04 AC LB SNV športový manažér Spišiacov Michal Búza. Basketbalisti odohrajú prvé kolo 30.9.2017 doma proti Komárnu a všetci ste naň pozvaní.

BK 97 STOVA SNV

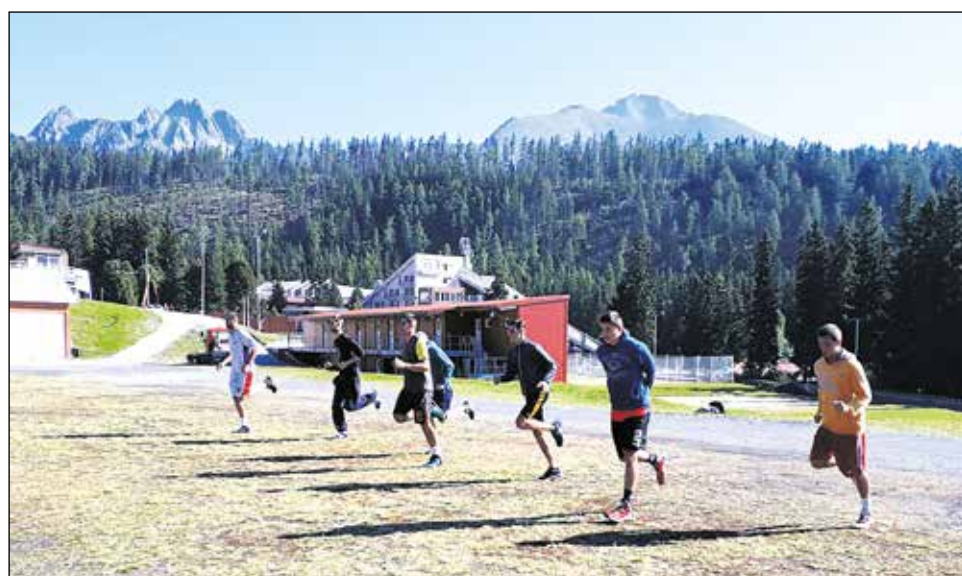
Presne v ten istý deň o 14:00 hod. začínajú svoju premiérovú extraligovú púť aj volejbalistky BK 97 STOVA Spišská Nová Ves. Na domácej palubovke privítajú HIT UCM Trnava. Nováčik si rozhodne nechce ušísť v najvyššej súťaži z hanby kabát, a preto sa na extraligu poctivo pripravuje. „Uvedomujeme si,

že extraliga je kvalitnejšia súťaž a vyžaduje dôkladnú prípravu. Prebiehajú tréningy v posilňovni, športovej hale a na plážovom ihrisku. V rámci prípravy sme

odohrali priateľské stretnutie s hráčkami tímu českej extraligy Fénix Brno. I keď v tomto zápase išlo z našej strany o prvú vážnejšiu hru s loptou po hrubej letnej príprave, vyhrali sme 3:1. Plánujeme ďalšie prípravné turnaje začiatkom septembra v Prešove a 16. -17. 9. v Novom Meste nad Váhom. Pre novú sezónu sme letnú prípravu poňali trochu ináč ako po minulé roky. Dievčatá po dovolenkách celý august trénujú s kondičným trénerom Šimonom Spišákom, pričom priamo k volejbalu sme sa dostali až v polovici augusta. Sľubujeme si od toho vyššie výkony a hlavne menej zdravotných problémov,

na čo kondičná príprava bola zameraná,“ zhodnotil prípravné obdobie športový riaditeľ BK 97 STOVA SNV Jozef Novák. Po minuloročnom euforickom postupe medzi slovenskú volejbalovú smotánku vedenie klubu deklarovalo, že extraligu budú hrať baby, ktoré si ju vybojovali. „Asi je to nemoderné, ale my držíme slovo. Všetky hráčky, ktoré vybojovali postup do extraligy, dostali možnosť ju aj hrať. Hneď po postupe sme s nimi rozprávali a všetky prisľúbili, že extraliga je pre nich veľkou výzvou. Je ale pravdou, že všetky na palubovke neuvidíme, pretože niektoré nám odišli na vysoké školy. To je aj najväčší problém s uplatnením mládeže, ktorá je vychovaná v Spišskej Novej Vsi, že po skončení stredných škôl odchádzajú preč. Čo nás veľmi teší a motivuje je to, že baby, ktoré iniciovali volejbal v BK 97 STOVA, ostávajú v kádri a spoliehame sa na nich a ich nadšenie. Natália Bodáková sa rozhodla pokračovať ako trénerka, a tak vzhľadom na počet a kvalitu budeme musieť zrejme načrieť aj mimo Spišskej Novej Vsi. Tu sa ukazuje, že problémy, ktoré počívame z každej strany a zo všetkých športových odvetví, sú aj vo volejbale. Použitelných hráčok na Slovensku je tak málo, že budeme musieť hľadať alternatívu zrejme mimo SR, v rozsahu jednej prípadne dvoch hráčok.“ Spišiačky sa chcú medzi elitou udomáčniť, cieľ si preto kladú veľmi reálne. „Projekt volejbalu pod hlavičkou BK 97 STOVA nebude jednorázovou záležitosťou, a preto chceme venovať príprave dostatok času a robiť veci systémovo. Pre mnohé hráčky bude extraliga novým prostredím, staviame predovšetkým na domácich dievčatách. Naším cieľom je odohrať čo najlepšie zápasy, radi by sme

sa pohybovali tento rok v strede tabuľky. Chceme vybudovať stabilný realizačný tím a prostredie. Tiež ponúknuť najmä lokálnym sponzorom priestor na formálne a neformálne stretnutia a propagáciu. Chceme taktiež spustiť marketingovú kampaň so zameraním na komunikáciu so širokou športovou verejnosťou. Robíme všetko pre to, aby tento projekt v spolupráci s našimi partnermi získal stabilnú hráčsku, finančnú aj fanúšikovskú základňu pre ďalšie roky,“ skonštatoval Novák. Ten si pochvaľuje aj spoluprácu s VK Spišská Nová Ves, ktorý má „pod palcom“ pyramídu mládežníckych súťaží. „VK SNV roky vychováva kvalitné hráčky, bola by chyba nedať im šancu zahrať si extraligu. Spolupráca s vedením VK SNV má jasne zadané pravidlá vo forme farmárskej zmluvy a tak, ako je nastavená, je výhodná pre obidve strany. Myslíme si, že už minuloročná spolupráca priniesla obom klubom pozitívne veci. Extraliga bude vyžadovať v mnohom ešte väčšie prepojenie a pochopenie, hlavne preto, že VK SNV bude hrať svoje žiacke a juniorské súťaže a my extraligu. Dievčatá sa tak na súpisných prelínajú, takže určite nastanú termínové konflikty, ale vedenie VK SNV nás ubezpečilo, že chce, aby ich dievčatá v čo najväčšej miere absolvovali zápasy extraligy, a tým v podstate zvyšovali aj kvalitu juniorského družstva,“ dodal športový riaditeľ. Spišiačky teda čaká hektická sezóna aj ony sa budú tešiť na podporu vašich hlasiek.

FbC YOUNG ARROWS SNV

Medzi elitou sa prvý krát v histórii predstavia aj florbalisti Young Arrows Spišská Nová Ves. „Mladé šípy“ otvorili sezónu už 1.9. v Nižnej prehrali 3 - 8

a doma s Košicami 5 - 8. Predtým však absolvovali prestížny Slovak Floorbal Open a vôbec si v konkurencii 38 tímov z desiatich krajín nepočínali zle. Bez straty kvetinky vyhrali základnú skupinu a ich púť skončila až vo štvrtfinále, kde podľahli neskoršiemu víťazovi z českého Hluku 3 : 6. „Letná príprava prebiehala štandardne, hráči ju absolvovali individuálne a ako mužstvo sme sa stretli začiatkom augusta,

kedy sme spoločne začali trénovať v športovej hale. Extraliga je kvalitná súťaž, kde sa na nič nemôžeme spoliehať, preto trénujeme trikrát do týždňa. Myslím si, že klub je na sezónu pripravený dobre. Veľmi nám pomohla podpora od mesta, ktoré sa nám po úspešnej sezóne odvďačilo finančnou čiastkou, ktorá pomôže nie len mužskej kategórii, ale aj juniorom, dorastencom, žiakom a najmladším prípravkárom. Mrzí nás len jediná vec a tou je nie príliš veľký záujem zo strany sponzorov. Po postupe do extraligy sme očakávali z ich strany väčšiu pomoc, vystačiť si budeme musieť teda s tým, čo máme. Potešujúce ale je, že v športovej hale nám vytvorili viac tréningových jednotiek. Väčší priestor plánujeme venovať aj regenerácii, kde nám v ústrety vychádza Fit House, v ktorom má náš klub aj všetky tréningy mládežníckych kategórií. V najbližšom období chceme obnoviť klubovú internetovú stránku, kde budú pravidelne pribúdať články a informácie o pôsobení klubu a výsledkoch všetkých hráčskych kategórií. Druhá novinka sa priamo dotý-

ka domácich zápasov mužov. Pri vstupe bude divákovi ponúknutý bulletin, v ktorom bude zverejnená zostava celého tímu, aktuálne postavenie v tabuľke a rôzne iné informácie pre fanúšikov florbalu a nášho mužského tímu,“ informuje o novinkách predseda FbC Young Arrows Peter Mišená. Víťaznú zostavu z minulého ročníka „mladé šípy“ príliš nemenili, viac priestoru dostanú juniory, pre ktorých bude mužská extraliga veľkou školou. S akými cieľmi teda novoveskí florbalisti vstupujú do extraligy? „Ciele nováčika sú, myslím si, jasné. Chceme ukázať, že do extraligy patrime a postup sme si zaslúžili. Extraligu by sme určite pre náš klub a mesto radi udržali aj do ďalšej sezóny. Tajne však dúfame v účasť v play off, čo sa nám pri súhre viacerých pozitívnych okolností môže podariť. Spoliehať budeme hlavne na silu nášho ofenzívneho a veríme aj našim gólmantom, že nás podržia v rozhodujúcich chvíľach, tak ako to bolo v nadväbovej časti 1. ligy. Budeme veľmi radi, ak nás naši fanúšikovia opäť podpora v hľadisku v neľahkých zápasoch v najvyššej florbalovej lige, tak ako to bolo počas celej minuloročnej sezóny vrátane celej série play off v 1. lige, kde sme aj vďaka fantastickému publiku neprehrali v domácom prostredí ani jeden zápas a vybojovali si postup do extraligy. Ešte raz ďakujeme a tešíme sa na vás všetkých.“

HC OSY SNV

9. septembra štartuje aj najvyššia ženská hokejová súťaž, v ktorej opäť nebudú chýbať bronzové medailistky z minulej sezóny HC Osy Spišská Nová Ves. Tie majú za sebou turbulentné letné obdobie. „Pravdupovediac ani dokončenie na str. 11

